

חינוך לחיים

פרשת בהר

בפרשתנו בענין עבד כנעני מובא: **"והתנחלתם אותם לבניכם אחריכם לרשת אחוזה"**... ומבאר רש"י הקדוש **"החזיקו בהם לנחלה לצורך בניכם אחריכם, ולא יתכן לפרש הנחילום לבניכם, שאם כן היה לו לכתוב והנחלתם אותם לבניכם"**.

מהמילה **"והתנחלתם"** למד רש"י הקדוש שקיום האחוזה מתחיל כבר באבא לצורך בנו אחריו. אנו ההורים, חפצים מאוד להנחיל לילדנו כל מה שמתאפשר ברוחניות וגשמיות כאחד, בכדי להשיג את המטרה הקדושה והנעלה שבשבילה הבאנו אותו לעולם, אך דא עקא שלעיתים הרצוי והמצוי משחקים במשחק המגנט ההפוך והתסכול עולה עד לב השמים. מצד אחד חפצים אנו לראותו עולה ומתעלה במעלות התורה והיראה וכן לראותו גודל ומתבגר במשקפים נכונות על החיים לאחוזת עולם, אך מצד שני רואים אותו בלי חשק, ללא מוטיבציה חיובית עד שלעיתים נכנס הוא למערבולות או לחילופין לאין כניסות והמגנט הולך ומתרחק, ואנו פוחדים את ידינו ותמהים לעצמנו, אל הנער הזה התפללתי?! כל כך השקעתי בו, כל כך תמכתי בו, כמה אנרגיות הוצאתי למענו, ובכל זאת לא השגתי את המטרה, או שהושגה חלקית ואיני מרוצה מעצמי. כמה פעמים הסברתי לו שהתנהגות כזו לא תביא אותו לשום מקום חיובי, אך הוא לא מקשיב לי. אני כל כך שואף להנחיל לו שילך בדרך ישראל סבא!

אכן, שאיפה נכונה ונבונה ומי שלא שואף לכך, יעשה בדק בית בהקדם, אך רש"י הקדוש נותן לנו גם כן לעשות בדק בית, אך בכיוון של **"והתנחלתם"** היכן אנחנו בתמונה? לא רק היכן – הילד ואיך להנחיל לו, אלא איך אנו מתנהגים ומה שואפים אנו מעצמנו לצורך בנינו אחרינו. אין אדם רואה נגעי עצמו, אך את נגעי חברו ובפרט את נגעי בנו רואה גם רואה, כבר אמרו צדיקים שכשאדם רואה חסרון אצל השני, סך הכל זה המראה של עצמו, אך בעצם, החיסרון הוא אצל האדם הרואה ובזה מרמזים לו את מה שנצרך הוא לתקן.

ידוע לכולנו כי אצל ילדנו מותקנים אנטנות מוסתרות הקולטות במהירות אדירה את הנעשה מסביבם, ובפרט כשדורשים מהם להתייגע ולבצע מטלות בכל ענין שהוא, מיד מופעלות האנטנות הנסתרות ובודקות האם זה שדורש ממני, מראה לי דוגמא בעניין? או שמא הוא רק מנסה להפעיל עלי את כח השליטה ועל פי המוסכמות אני חייב לבצע אותם...? והיה אם קליטת האנטנה תהיה, שכל המשחק נובע מכח השליטה, אך הדורש אינו שואף לכלום, אי... אי... אי... אזי המגנט ירחק וירחק עד שיאמר הילד לעצמו: רק אגדל ונראה מי שולט על מי! והתוצאות... ה' ישמרנו ויצילנו.

רש"י הקדוש מעביר לנו מסר חד וברור: בכדי להנחיל לילדים את הנדרש מהם, זה חייב להגיע מתוך דוגמא אישית!! הילדים מוכרחים להרגיש את השאיפות שלנו, הילדים מוכרחים להרגיש שאנו גם מתמודדים בעבודה עצמית ותמידית, הם חייבים להרגיש את ה"והתנחלתם" לצורך – בניכם אחריכם!!!

וראו זה פלא, פתאום האנטנות ישדרו אותות חיוביות, אותות של הערכה וכבוד, עד שהמגנט ישאב לחלק המתאים. וזוהי הנחלה לצורך הילדים לאחוזת עולם!!!

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com